

Handläggare
Sara Uusimäki
Telefon: 08-508 150 29

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2024-09-26

Remiss av motion om att centralisera handläggningen av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson

Svar på remiss från kommunstyrelsen (Dnr 2024/407)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Remissen framför ett behov av att utreda möjligheten till att centralisera handläggningen av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson, i syfte att göra handläggningen mer likställd över staden.

Förvaltningen anser att förslaget med att centralisera handläggning av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson inte är förenligt med den enskildes bästa. Trots att förvaltningen delar uppfattningen av att likställigheten av bifall/avslag kan öka med en central funktion, ser förvaltningen att en sådan funktion skulle öka risken för att möjligheterna att göra en korrekt helhetsbedömning av den enskildes behov skulle minska, varför en centraliserad funktion inte är att föredra.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss utifrån motion av Gabriel Kroon (SD) och Emelie Wassermann (SD) om att centralisera handläggningen av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson från kommunstyrelsen Stockholm stad.

Ärendet

Det framkommer i motionen från Gabriel Kroon och Emelie Wassermann att det länge funnits indikatorer på att behovet av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson bedöms olika inom staden. Detta utifrån sammanfattad statistik över antal

ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson hos stadsdelsförvaltningarna. Den stadsdel som redovisar högst andel bifall avseende ledsagning/ledsagarservice bifaller 93 procent av ansökningarna jämfört med 44 procent för den stadsdel som har lägst andel bifall.

Motionen framför att alla medborgare i behov av insatsen ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson bedöms jämlikt oaktat var i staden de bor. I syfte att öka likställigheten föreslås att staden upprättat en central funktion för handläggning av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson. I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att upprätta en centraliserad funktion för handläggning av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson.

Kommunstyrelsen omber stadsdelsnämnden att yttra sig utifrån remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 2024-09-19.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Handläggning för ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson handläggs i nuläget av vardera stadsdelsnämnd. Handläggningen utgår ifrån riktlinjer som är upprättade centralt inom staden. Utöver dessa riktlinjer utgår handläggningen och bedömningar från vägledande domar.

Stockholms stads riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice innehåller inte några begränsningar varken vad gäller hur många timmar som kan beviljas eller för vilken typ av aktivitet som ledsagningen kan användas till. Riktlinjerna innehåller inte heller några geografiska eller åldersmässiga begränsningar. Det är förvaltningens uppfattning att detta faktum främst underlättar rättssäkerheten i att varje ansökan prövas individuellt och att hänsyn tas till omständigheterna i det specifika fallet.

Stockholms stad har inte gjort den typ av datainsamling inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning som redovisats i det här ärendet förut och det är därför inte möjligt att göra någon jämförelse över tid för varken ledsagning/ledsagarservice eller kontaktperson. Datainsamlingen och analysen av dess resultat kan användas som en stadsövergripande internkontroll där respektive nämnd får ett bredare underlag att jämföra sitt eget resultat med. Det här bör enligt förvaltningens uppfattning komma att leda till att åtgärder

baseras på en bredare kunskapsgrund. Förbättrad uthämtning av data och statistik är en prioriterad fråga i staden som även förväntas utvecklas i takt med socialtjänstens omställning till kommande ny lagstiftning.

Insamlad data innehåller en mängd kunskaper men är som sagt en förstagångskontroll. Det visar att andelen bifallna ansökningar för 7 av 11 stadsdelsnämnder ligger i spannet mellan 63-75 procent. Medianen är 74 procent och i Skarpnäck är resultatet för denna fråga 75 procent. I vilken utsträckning en ansökan beviljas varierar mellan de olika funktionsnedsättningarna. Högst andel bifall har personer med neurologiska funktionsnedsättningar fått medan personer med synskada är en grupp som i lägst utsträckning får bifall på sin ansökan. Samtidigt är det den senare gruppen som beviljas högst antal ledsagartimmar. Personer med demens är de som beviljas ledsagning/ledsagarservice i lägst omfattning, sex timmar per månad. Personer med intellektuell funktionsnedsättning är den grupp som i högst utsträckning får det antal timmar som de har ansökt om.

Att andel bifall och avslag skiljer sig åt ser förvaltningen kan bero på dels att invånarnas behov ser olika ut utifrån demografi, att andra insatser finns och erbjuds men även att den enskildes egen motivation till att söka stöd från socialtjänsten skiljer sig åt mellan stadsdelarna.

Om åtgärden skulle utgöras av att inrätta en central funktion för handläggning av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson så skulle det kunna leda till en mer likställig handläggning för dessa insatser. Det kan dock samtidigt medföra att andra skillnader eller svårigheter uppstår. En centralisering av handläggning kommer försvåra att få en helhetssyn av en enskilds situation då andra insatser för individen fortsatt handläggs och följs upp vid stadsdelsnämnderna. Majoriteten av de enskilda har flertalet insatser via socialtjänsten, där ledsagning/ledsagarservice eller kontaktperson är en utav flera insatser. I bedömning av insatser görs en helhetsbedömning av alla insatser runt den enskilde, inte varje insats för sig.

Barnets bästa

Aktuella insatser i remissen kan beviljas till personer under 18 år, varför en bedömning om barnets bästa ska beaktas i bedömningen om bifall eller avslag.

Förvaltningen ser att det finns behov av att det finns centrala riktlinjer och kunskapsunderlag för stadsdelarna att utgå ifrån i sin handläggning. Möjligheterna för socialtjänsten att ha en samlad bild

av barnet och familjens situation är avgörande för att barnet ska få korrekt och lämpligt stöd. Förvaltningens uppfattning är att även det skulle försvåras om delar av insatserna handläggs centralt.

Jämställdhetsanalys

Stadens invånare har rätt till jämlik och jämställd myndighetsutövning och tillgång till insatser oavsett i vilken av stadsdelarna de bor.

Utifrån att det finns tillgång till centrala riktlinjer och prejudicerande domar för ledsagning/ledsagarservice och kontaktperson bedöms nuvarande organisatoriska placering av handläggning inte bidra till att osakliga skillnader mellan män/pojkar och kvinnor/flickor uppstår.

Förvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Karin Bülow
Stadsdelsdirektör

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer

Avdelningschef

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att centralisera handläggningen av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2024-09-02
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2024-09-02